



הנאום שזעזע את העולם

בראשית

לידתה של תנועת החסידות בימי הבעל-שם-טוב לוותה בקשיים רבים שהגיעו בהמשך עד כדי הלשנה תמורה כנגד האדמו"ר הזקן. מאז שחרורו ממאסר, חב"ד פרצה קדימה ושינתה את העולם כולו. כולנו תפילה שתהליך זהה יעבור על עם ישראל, עם סיום המלחמה בניצחון גדול בעזרת ה'.

המסר בתוך הסלק

ביום כ"ד חשוון, שמיני לנובמבר, חודש אחרי שפרצה המלחמה, התקיימה ישיבה מיוחדת בפרלמנט האירופי שבה הופיע ונאם יוני אשר שאשתו ושתי בנותיו נחטפו על ידי מחבלי חמאס לעזה. בסיום הנאום שיצא מלב שותת דם הוא קם, הניח יד שמאל על הראש ויד ימין על העיניים והכריז: "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד!".

בליל שבת של י"ב כסלו, אשתו דורון ושתי בנותיו אביב ורז, חזרו מהשבי בקבוצה הראשונה של השבויים ששחררו מעזה והתאחדו עם אביהם לשמחת כולם.

ה'שמע ישראל' שלו מזכיר סיפור דומה שקרה 'בימים ההם בזמן הזה' לפני 225 שנה, כשהאדמו"ר הזקן ישב במאסר בפטרבורג. הרבי נאסר בעקבות הלשנה שבאה כתוצאה ממלחמה נגד תנועת החסידות שהוא עמד

כשהוא ישב במאסר, ביקר אצלו אחד השרים והתרשם ממנו מאוד. השר שהיה חכם ובקי בתורה שאל את הרבי האם הוא יכול לשאול אותו שאלה. בוודאי, השיב הרבי. השר אמר שהוא למד בתורה את הסיפור על אדם וחוה וחסא עץ הדעת, שם מסופר שהקב"ה התגלה לאדם הראשון ושאל אותו "איכה?". שאל השר: "וכי הקב"ה לא ידע היכן נמצא אדם הראשון?".

ענה לו הרבי שזו הייתה שאלה כדי לפתוח בשיחה, כדרך בני אדם שפותחים בשיחה לפני שפונים למטרת השיחה. ענה לו השר: את ההסבר הזה אני מכיר. אני רוצה לדעת איך הרבי מסביר את זה. "המאמין אתה" שאל אדמו"ר הזקן, "שהתורה היא נצחית וישנה בכל זמן ובכל מקום בכל דור ובכל אדם?". "אני מאמין בזה" השיב השר.

המשיך הרבי ואמר: "פירוש הכתוב הוא שבכל זמן קורא ה' אל כל אדם ואומר לו 'איכה?' היכן אתה בעולם. הרי נקצב לאדם ימים ושנים שבכל יום יעשה הטוב עם ה' ועם אנשים. ולכן התבונן היכן אתה בעולמך, כמה שנים עברו עליך ומה עשית באותם הימים והשנים. למשל אתה [?] פנה רבנו אל השר [?] חיית כך וכך שנים (והרבי נקב בדיוק במספר שנותיו של השר). מה עשית בהן? היטבת למי שהוא?". השר התפעל מאוד ממה שהרבי קלע בדיוק למספר שנותיו והוא הפך לתומך נלהב של הרבי.

באחד הימים הוא פנה אל הרבי ואמר: "הייתי רוצה לעשות עבורך טובה. הגד לי מה אני יכול לעשות למענך". ענה לו הרבי: "אני רוצה להודיע לבני משפחתי שאני בחיים". שאל אותו השר כיצד הוא ידע מי מהיהודים בצד שלו ומי מהצד השני. אמר לו הרבי: "לפני שנאסרתי ונשלחתי לפטרבורג אמרתי לגיסי שיסע למיד לפטרבורג. הוא היה אז לבוש בבגד משונה, ואני בטוח שהוא מיד נסע לפטרבורג עם אותו מעיל, ולכן אם תראה יהודי לבוש בכזה בגד תדע שזה גיסי, שמו ישראל קוזיק".

השר הסתובב ברחובות פטרבורג ומצא אותו. הוא רמז לו ללכת אחריו, ואז השר נכנס לביתו והחסיד נשאר לעמוד בחוץ. פתאום הוא ראה שמחלון

ביתו נפל ראש סלק גדול. החסיד הבין שזה בשבילו והוא לקח את זה מיד לחסידים שהיו בעיר. הם פתחו את זה ומצאו בו פתק קטן בכתב יד קודשו של אדמו"ר הזקן שבתוכו היה כתוב: "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד". עם הפסוק הזה הרבי שלח מסר שהוא חי, אבל יותר מכך, הוא נסך בהם תקוה וכוח שהוא יצא לחירות.

פירוק ההיררכיה

על מה נאסר אדמו"ר הזקן? תנועת החסידות נוסדה לפני 300 שנה על ידי הבעל-שם-טוב. באותה תקופה עם ישראל ברובו חי במזרח אירופה. העניות באותם ימים הייתה נוראה ולהורים לא הייתה את האפשרות לשלם שכר לימוד עבור ילדיהם. כתוצאה מכך רוב ילדי ישראל לא ידעו קרוא וכתוב, לא בלשון הקודש ולא בשפת המדינה.

במשך השנים נוצרה 'קבוצת עילית' של יהודים מלומדים, אלו שיכלו להרשות לעצמם ללמוד תורה וללמד את בניהם, ואילו ושאר הציבור היו יהודים יקרים מאוד, אבל בורים ועמי ארצות. קבוצת העילית היהודית דאגה לבדל את עצמה מהמון העם והיא זו ששלטה בממסד היהודי. הם היו הרבנים פרנסים ומנהיגי הקהילות, ואילו שאר העם היה מדוכא וחסר תקוה.

המצב הזה נמשך עד שבא הבעל-שם-טוב וגילה לאותם יהודים שהקב"ה הוא אב הרחמן, וכמו שאבא אוהב את כל ילדיו ולא משנה כמה הם חכמים ומלומדים, כך גם אבינו שבשמים אוהב כל יהודי גם אם הוא איש פשוט ביותר.

המסר הזה הפיח רוח חיים והביא תקוה לאלפי יהודים בכל רחבי פולין ואוקראינה. אחרי שנים שרק נזפו בהם ואמרו להם שהקב"ה יעניש אותם בגלל שהם לא מספיק טובים, באים ואומרים להם שכשהם עושים טובה ליהודי אחר הם גורמים נחת רוח גדולה בשמיים. זה היה כמו להעיר אדם מעילפון עמוק. כמובן שקבוצת ה'עילית' לא אהבה לשמוע את זה. הם רצו לשמר את ההיררכיה השלטת בממסד היהודי.

המצב הזה גרם לכך שהם החלו ללחום נגד תנועת החסידות כאשר ההתנגדות הלכה וגברה מדור לדור. כשזה הגיע לדור השלישי של תנועת החסידות, בימים בהם אדמו"ר הזקן החל להפיץ חסידות בוילנה והאזור, בתוך מעוזי ה'מתנגדים', לזה הם כבר בשום אופן לא יכלו להסכים. הדברים הגיעו עד כדי הלשנה לצאר הרוסי שאדמו"ר הזקן רוצה למרוד בו.

לצאר הייתה פרנויה שרוצים למרוד בו וכששמע את האשמות שהרבי החסידי מתנהג כמו מלך ורוצה למרוד בו, הוא הורה מיד לעצור אותו ולהביא אותו לפטרבורג כמורד במלכות.

ואכן לפני 225 שנה, למחרת שמחת תורה הופיעו ז'נדרמים רוסיים עם מרכבה שחורה שבה אוסרים את המורדים במלכות, ולקחו אותו לעיר הבירה פטרבורג. הרבי היה אסור במבצר הפטרופבלי בפטרבורג במשך 53 ימים, והיום י"ט כסלו אנו חוגגים את השחרור של הרבי ממאסרו.

הפריצה שאחרי הצרה

מסופר שכשהוא ישב במאסר ביקרו אותו רבותיו מעולם האמת, הבעל-שם-טוב מייסד תנועת החסידות, וממלא מקומו המגיד ממעזריטש. שאל אותם אדמו"ר הזקן "למה מגיע לי כך? מה פשעי ומה חטאתי". הרבי רצה להבין מדוע התרגשה עליו הצרה הזאת של המאסר כשהוא מנסה להפיץ חסידות, מדוע זה מגיע לו.

ענו לו רבותיו שיש עליו קטרוג בשמים על כך שהוא מפיץ חסידות בפומבי ובשופי. דהיינו, על כך שהוא מגלה את סודות התורה לכולם. שאל אותם אדמו"ר הזקן: "וכשאצא מכאן שאפסיק מלומר דברי חסידות?". רבותיו ענו לו: "כיוון שהתחלת אל תפסיק אלא אדרבה, כשתצא תאמר יותר". ואכן אחרי שיצא הוא התחיל להפיץ חסידות באין ערוך למה שהיה לפני כן. (ספר התולדות אדמו"ר הזקן ח"ג).

בעולם החב"די ישנם שני תקופות, התקופה ש"לפני פטרבורג" והתקופה של

"אחרי פטרבורג". 'אחרי פטרבורג' החלה הפריחה הגדולה של חסידות חב"ד ברמה אחרת לגמרי לגבי מה שהיה לפני כן, ומאז ועד היום חסידות חב"ד הולכת ומתפשטת לכל מקום בעולם.

רבותי, בעזרת השם נקווה שהתהליך הזה יהיה נכון גם למצב של ימים אלו.

אחרי המלחמה הזאת שהתחילה בשמחת תורה והחטופים שמתחררים ממש בימים של לפני י"ט כסלו, תתחיל תקופה חדשה בארץ ישראל. הוויכוחים והמריבות שהיו בישראל לפני המלחמה, הם נחלת העבר. היום עם ישראל בעולם כולו בכלל ובארץ ישראל בפרט, נמצא במקום אחר לגמרי. ישנה התעוררות רוחנית עצומה וכמיהה לאחדות שלא הייתה במשך שנים רבות.

וכמו שמאז שאדמו"ר הזקן השתחרר ממאסרו חסידות חב"ד הולכת מחיל אל חיל, כך גם אחרי המלחמה הזאת תתחיל תקופת פריחה אדירה לעם ישראל בכל מקום שהוא, ברמה הגשמית ועוד יותר ברמה הרוחנית. אנחנו נרגיש את האחוה שבין יהודי לרעהו, ובאהבת ישראל נביא את הגואל.